

Vuosia täyttäneitä karjalaisia.

Kesäk. 25 p:nä täytti Suomessa 70 vuotta aunukselaispakolainen kauppias *Pekka Juhonpoika Pernanen*, kotoisin Aunuksen Alavoisista.

Vuonna 1918 bolsheviikkien vallankumouksen jälkeen P. Pernanen joutui kommunistien vihamieheksi. Kaikki omaisuus ryöstettiin. Hänen johdollaan Alavoisen talonpojat — mukanaan koko Aunuksen kaupungin ympäristö — Aunuksen kaupungissa pidetyn kihlakunnan kokouksen yhteydessä toukokuussa 1918 järjestivät kansannousun. Aunuksen kaupungissa liehui valkoinen lippu. Mutta kahden vuorokauden kuluttua saapui Pietarista käsin Aunuksen kaupunkiin kommunistinen rykmentti »Gatzinskij polk», joka hajotti vapauttajat, vangiten ja murhaten. P. Pernanen joutui vankeuteen ja toimitettiin Petroskoin kaupunkiin. Kesäkuun lopulla hän onnistui pakenemaan Suomeen.

Aunuksen retkikunnan aikana Pernanen toimi Aunuksen väli-aikaisen hallituksen v. a. puheenjohtajana ja jäsenenä sekä avusti retkikuntaa monella tavoin. Pekka Pernanen oli Aunuksessa asuneena laajalti tunnettu koko Etelä-Aunuksessa. Hän oli monissa luottamustoimissa m. m. kunnan esimiehenä ja kihlakunnan edustajana.

Opettaja Mikko Terho.

Heinäk. 19 p:nä täytti Savitaipaleella opettaja *Mikko Terho* 60 vuotta. Opettaja Terho on syntynyt Virolahdella, Suomen Lounais-Karjalassa. Saatuaan päästötodistuksen Sortavalan seminaarista 1899 hän tuli opettajaksi kotikuntansa Orslahden kouluun, josta lukuvuoden toimitetaan siirtyi saman kunnan Virojoen kouluun, toimien siinä 1900—1917.

Vapausotaan otti opettaja Terho osaa alusta lähtien Antrean rintamalla osallistuen Karisalmen ja Kavantsaaren taisteluihin ja siirtyen sittemmin sotilasruokalan johtajaksi, jossa toimi sodan loppuun asti.

Syksyllä 1918 sai opettaja Terho Valtioneuvoston Itä-Karjalan

Toimituskunnalta määräyksen lähteä Repolaan järjestämään siellä kunnallisia asioita suomalaisen tapaan. Seuraavaan kevääseen saakka hän toimi Repolan retkikunnan esikuntapäällikkönä, kunnes sai määräyksen lähteä Porajärvelle, jossa toimi tämän nimikkään Suomen suojeluksen alaisena olevan kunnan nimismiehenä. Sen jälkeen, kun sekä Repola että Porajärvi Tarton rauhassa siirtyivät takaisin Venäjälle, opettaja Terho toimi jonkin aikaa Suomen Raja-Karjalan valistusneuvonjohtajana. Sittemmin hän siirtyi takaisin opettajatoimeen. Syksyllä 1925 valittiin hänet Savitaipaleen Karhulan koulun opettajaksi, josta seuraavana syksynä siirtyi nykyiseen toimipaikkaansa saman kunnan Hämäläisen kouluun.

Heimonshenki on opettaja Terhossa elävä ja voimakas. Hartaana Karjalan ystävänä hän on kuulunut alusta alkaen jäsenenä Karjalan Sivistysseuraan ja siirtyi äsken sen ainaisjäseneksi. Ihmisenä ja toverina hän on ystävällinen, rehti, avulias ja snora. Toivomme innokkaalle toimen miehelle ja isänmaan ystävälle vielä monia siunauksellisia työvuosia.

Heinäk. 26 p:nä täytti Sortavalassa lyseon rehtori, tohtori *Uuno Karttunen* 60 vuotta. Tri Karttunen on syntynyt Kiteellä Suomen Pohjois-Karjalassa. Tuli yliopp. 1892, suoritti fil. kandidaattitutkinnon 1897 ja väitteli 1905 tohtoriksi väitöskirjallaan »Kalevipoegin kokoonpano». Heti tohtoriksi tultuaan tuli hän Impilahden Itä-Karjalan kansanopiston johtajaksi, jona oli kaksi vuotta, ja sen jälkeen oltuaan lukuvuoden lehtorina Oulussa nimitettiin hänet 1909 Sortavalan lyseon historian ja suomenkielen lehtoriksi, jossa toimessa hän edelleen on sekä sen ohella saman lyseon rehtorina.

Tohtori Karttunen on innokas Karjalan historian tutkija ja on siltä alalta julkaissut monta kirjoitusta ja kirjasta (»Itä-Karjalan vaiheet») sekä nyt pari vuotta sitten julkaisi laajan ja ansiokkaan Sortavalan kaupungin historian. Hän kuului Karjalan Kirjan uudistetun laitoksen avustavaan toimituskuntaan. Tohtori Karttunen on toiminut ja toimii monissa luottamustoimissa asuin- ja kaupunkisuojelussa ja kuuluu m. m. edelleen Impilahden kansanopiston johtokuntaan.

UUSI RAJA-KARJALAKUVAUS.

Heikki Hyppönen: Sieltä, missä kullakäköset kukkuvat. Pakinaa pika-matkoilta Runo-Karjalassa. Satakunta tekijän ottamaa kuvaa. Vaasassa, Vaasan kirjapainossa, 1934. Hinta 20 :—.

Sujuvakynäinen ja herkkämielinen, rajakarjalainen sanomalehtimies ja kirjailija Heikki Hyppönen, joka aikaisemmin on julkaissut kertomus- ja kuvauskokoelman »Petrunpäivän painajainen», on parista toissa kesänä tekemästään matkasta Raja-Karjalan runokorpiin kirjoittanut keveän ja helposti luettavan kuvauskokoelman, jonka on kuvittanut erinomaisen hyvillä itse ottamillaan valokuvilla. Kirjasta käy ilmi ihannoimiseen asti herkkä ja altis mieli

kuvattavia seutuja ja niiden ihmisiä kohtaan, olipa tämä kuka tahansa vastaan tai myötä sattunut »hyvän pakinan antaja». Hartauteen asti kohoavalla vanhan runon ihailulla on tekijä tarkoittanut kuvannut joka-ainoan tämän runon jättämän merkin noilla laajoilla saloilla ja niiden alkuperäisten olojen keskuudessa. Käy myös ilmi olojen kehityksen murros, jossa suhteessa tekijä parhaimman kuvansa — jo syvälliseen ihmiskuvaukseen viittaavaan — antaa luvussaan »Juhannusaaton salolla». Kirjanen tekee tutuksi noita jo ennestäänkin hartaasti kuvattuja seutuja suomalaiselle lukijalle, ja on karjalaisellekin mieluista ja virkistävä tuoreus, minkä keveän pakinoitsevan tyylin vuoksi lukee melkein yhdellä siemauksella,